

La cloïssa asiàtica: un altre invasor que colonitza el tram final de l'Ebre

Tècnics contractats per la CHE efectuen prospeccions al llarg de tot el riu per determinar l'abast de la plaga, que també té com a depredador el cranc blau

Exemplars de cloïssa asiàtica del riu Ebre | ACN

Musclo zebra, caragol maçana o cranc blau. El catàleg d'espècies invasores que colonitzen el tram final de l'Ebre i el delta no deixa d'ampliar-se. L'última que s'està estudiant, malgrat fa anys que colonitza el tram final de l'Ebre, és la cloïssa asiàtica -*Corbicula fluminea*-, present a tot l'eix fluvial -especialment a la zona d'Aragó-.

La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) ha encarregat, per primer cop, a l'empresa Paleomás que efectui prospeccions al llarg del riu per determinar l'abast de la seva gran proliferació els últims anys. Els tècnics han trobat també densitats elevades al tram ebrenç. Com el musclo zebra, és capaç de filtrar 50 litres d'aigua en un dia però la cloïssa se situa en les zones més sorrenques. La seva presència posa en perill les nàiades autòctones protegides i l'ecosistema fluvial. Curiosament, i com en el cas del cargol poma, un dels pocs depredador que se li coneix és el cranc blau.

Està a la llista de les 100 espècies invasores més perilloses del món i la seva presència al tram final de l'Ebre, així com als seus afluents i altres rius d'Europa, era coneguda des de fa anys. Però no ha estat fins ara quan la CHE ha posat fil a l'agulla per determinar la seva implantació al medi fluvial, el seu ritme de creixement i les possibles conseqüències que pot tenir tot plegat després

que se'n detectés la presència fa dos anys als embassaments de l'Ebre.

"Qui s'ha endut la fama com a invasor és el musclo zebra però la cloïssa asiàtica està molt més distribuïda al llarg el riu, ocupa més quilòmetres i veiem que els efectes ambientals són majors. Ocupa densitats molt més altes: durant les prospeccions en alguns punts hem trobat 40.000 exemplars per metre quadrat, una autèntica barbaritat", assenyala Ismael Sanz, tècnic de l'empresa Paleoymás, encarregada també d'efectuar les prospeccions i tasques de control del caragol maçana al tram final de l'Ebre.

Els tècnics de Paleoymás prospectant un punt del riu Ebre, a Tortosa, a la recerca d'exemplars de cloïssa asiàtica Foto: ACN / J. Marsal

En aquest cas, s'han seleccionat 20 punts al llarg de l'eix central de l'Ebre. En aquests espais, els tècnics instal·len una malla de mig metre quartat d'on extreuen una columna de sediments d'uns 20 centímetres, dels quals separen les cloïsses, vives i mortes. Un cop fet el treball de camp, al laboratori es comptaran i mesuraran, per determinar si són juvenils o adults, la seva composició i el seu estat -si estan vives o mortes-, apunta el també tècnic de les prospeccions, Cristóbal Rubio.

Es tracta d'un mol·lusc amb capacitat de filtrar fins a 50 litres d'aigua diaris, com el musclo zebra, "robant" minerals i fitoplàncton que necessiten les quatre espècies autòctones de cloïsses que encara sobreviuen a l'Ebre, algunes sota amenaça crítica d'extinció, com la *Margaritifera auricularia*. "La seva densitat pot fer que acabin l'aliment d'altres espècies", constata. No és cap secret que la població de nàiades ha baixat al riu: no només per l'acció del musclo zebra. També per la de la cloïssa asiàtica.

Envaeix els espais on no arriba el musclo zebra

De moment, es desconeix quines malalties poden provocar en altres espècies. Sí que se sap, però, que es complementa amb el músculo zebra en l'ocupació del llit fluvial. Mentre aquest últim prolifera en les roques i espais durs, la cloïssa ho fa en zones toves, de sorres, llims o argiles. "Hi ha zones, on en comptes de tocar sorra o graves fines, només toques milers de cloïsses", apunta Sanz.

Així doncs, la seva presència i extraordinària capacitat de reproducció -malgrat tenir una vida mitjana de sis o set anys es reproduïx de forma exponencial- és capaç d'alterar "totalment" l'hàbitat del llit fluvial. També pel que fa a l'estat de l'aigua i la seva transparència, un factor crucial que explica l'extraordinària proliferació de macròfits durant els últims anys -i molt especialment aquest estiu, també per la manca d'avingudes extraordinàries els mesos passats- així com la consegüent explosió de larves de mosca negra que hi proliferen.

I, malgrat tot, les prospeccions deixen una "bona notícia" per poder fer front a aquesta plaga al tram final de l'Ebre, entre Tortosa i el Delta, en particular. Com els tècnics de Paleoymás van constatar en el cas del cargol poma, el cranc blau també s'alimenta de cloïsses asiàtiques. "Això no és dolent, però el cranc blau s'ho menja tot: caragols i bivalves autòctons. Però per primer cop li veiem un depredador potencial", apunta Sanz.

Prova d'això, són les nombroses closques obertes que han estat menjades pels crancs que es troben al fons del riu: especialment les d'exemplars adults i més grans. L'optimisme, però, s'ha de moderar: "Es reproduïx per milions i es recupera ràpidament la població", tanca Sanz.